

Descripció de la varietat

Tradicionalment coneguda com a monestrell fort, la varietat eivissenc fort és una de les varietats més característiques de l'illa d'Eivissa. Existeixen referències històriques que citen aquesta varietat ja a mitjans del segle XIX. De port semierecte, els pàmpols vermellencs formen de 1 a 2 inflorescències, que donen lloc a raïms grans i molt compactes, de manera que sovint es deformen les baies. Aquestes són globoses, de color violeta vermellós fosc, i amb pedicel ben enganxat al pàmpol. L'esborrament és a finals de maig principis d'abril, i la maduració al mes de setembre. És una varietat primerenca.

Origen de la varietat

Cultivada tradicionalment a l'illa de Eivissa i a l'illa de Formentera. A la pitiüsa major era molt habitual al centre de l'illa (Sant Mateu, Santa Gertrudis), i es va estendre al nord de l'illa amb l'arribada de la fil·loxera. A les publicacions de l'Arxiduc Lluís Salvador del segle XIX, cita en referència a Formentera "Las plantas que constituyen estos viñedos, son en su mayor parte de las vulgarmente llamadas en el país fogoneus y monastrells y el vino que de ellas resulta es por lo común bastante regular, aunque inferior en calidad al de Mallorca, Menorca y aun al de Ibiza, al decir de personas imparciales e inteligentes."

Usos i coneixements

Consum humà
Varietat tradicionalment destinada a la producció de vi negre. Es barrejava amb l'eivissenca moll (monestrell moll) per aportar grau al vi.

Observacions

Tot i que aquesta varietat s'ha anomenat popularment com a Monastrell, no té relació genotípica amb la varietat original coneguda amb aquesta denominació. S'ha verificat pel Consell d'Eivissa mitjançant assajos genètics que es tracta d'una varietat no registrada ni localitzada en altres indrets, fet que demostra que és una varietat genuïna i única, no emparentada en cap altra varietat. Tampoc s'ha de confondre amb la varietat monestrell moll, varietat vinatera més habitual d'Eivissa, que forma un raïm solt i poc compacte.

Caràcters morfològics de la varietat

Sumitat	
Obertura de la punta	Molt oberta
Distribució de la pigmentació antociànica	Absent
Pèls tombats	Mitjans
Pigmentació antociànica dels pèls tombats	Absent o molt dèbil
Pèls erectes de la punta	Absents o molt escassos
Fulla jove	
Color del feix	Verd amb zones antociàniques
Pèls tombats entre les nervadures principals del revers	Densos
Pèls erectes sobre les nervadures del limbe	Mitjà
Intensitat de la pigmentació antociànica	Absent o molt dèbil
Pàmpol	
Port	Semierecte
Color de la cara dorsal de l'entrenús	Verd i vermell
Color de la cara ventral de l'entrenús	Verd
Color de la cara dorsal del nus	Verd i vermell
Color de la cara ventral del nus	Verd i vermell
Pèls erectes sobre l'entrenús	Absents o molt escassos
Circells	
Llargària	Mitjans
Fulla adulta	
Mida del limbe	Mitjana

Forma del limbe	Orbicular
Nombre de lòbuls	Cinc
Posició dels lòbuls al sinus peciolar	Fortament superposada
Postura dels lòbuls al sinus foliar	Fortament superposada
Llargària de les dents	Mitjana
Relació llargària/amplada de les dents	Petita
Forma de les dents	Ambdós costats rectilinis
Proporció de nervadures principals del feix amb pigmentació antocianica	Baixa
Pèls tombats entre les nervadures principals del revers	Mitjans
Pèls drets sobre les nervadures principals del revers	Densos
Llargària del pecíol en relació amb la nervadura central	Igual

Flor	
Òrgans sexuals	Estams completament desenvolupats i gineceu completament desenvolupat
Insecció de la primera inflorescència	Tercer o quart nus
Nombre d'inflorescències per pàmpol	1,1 a 2 inflorescències

Raïm	
Mida del raïm	Mitjana
Compacitat	Compacta
Llargària del peduncle del raïm principal	Mitjana

Baia	
Mida de la baia	Mitjana
Forma de la baia	Globosa
Color de l'epidermis	Violeta vermellós fosc
Pigmentació antocianica de la polpa	Absent o molt dèbil
Fermesa de la polpa	Tova o lleugerament ferma
Formació de llavors	Ben formades

Fenologia	
Època del desborrament	Mitjana

Acreditació bibliogràfica

Objecte	Autors	Títol	Editorial
Llibres i altres monografies	aUGSBURG, Arxiduc Lluís Salvador. (1890).	Die Balearen. Tom I i II. Las antiguas Pityusas. Palma. Pp 395	